

[Chr. Nielsen.]

årsproduktion på ca. 25 000 t bly og 12 500 t zink. Han fortalte videre, at efter hvad man hidtil har foretaget af undersøgelser, var det et fuldtud forsvarligt projekt, man her havde udarbejdet.

Når man sammenligner disse tal med Danmarks indførsel i 1951, som udgjorde 15 900 t bly i råblokke, halv- og helfabrikata, og 12 180 t zink fordelt på de samme grupper, vil man se, at det projekt, som dr. Laue Koch omtalte, mere end dækker vort forbrug. For blyets vedkommende er der endda tale om et overskud på ca. 10 000 t årlig. Det, vi importerede i 1951 af disse metaller, måtte vi betale med 103 mill. kr., altså lige så meget på dette ene år, som det anslås at ville koste at komme i gang med minedriften i Grønland.

Hvad den anden begrundelse angår: manglen på sagkundskab og mineingeniører, finder jeg denne lige så misvisende som den økonomiske. Det er med mineingeniører og andre mineeksperter nøjagtig som med al anden arbejdskraft, at den kan man skaffe sig, blot man vil betale derfor.

Udfra disse oplysninger føler jeg, at det vil være en national skændsel, dersom lovforslaget i den her foreliggende form bliver vedtaget. Hertil vil man sandsynligvis svare, at man i hvert fald har sikret sig, at aktiemajoriteten kommer på danske hænder, idet 55 pct. tegnes af den danske stat, danske kommuner, danske statsborgere eller danske selskaber, men det er jo kun en ringe trøst, så længe vi ikke ved det mindste om, hvilke danske selskaber der erhverver aktier i „Nordisk Mineselskab A/S“. I statstidende har man kunnet gøre sig bekendt med, hvem der deltager i selskabet som stiftere, men det siger intet som helst om, hvorledes det vil udvikle sig, når aktiekapitalen udvides, og jeg vil gerne pege på, at der allerede mellem stifterne findes selskaber, som kan give anledning til betænkelighed. Her befinder sig bl. a. ØK, som man naturligvis vil hævde er et godt dansk foretagende, men kendsgemningerne viser dog, at det nationale forlængst er gået fløjten, og at selskabet i allerhøjeste grad er blevet et internationalt kapitalistisk foretagende. Hvor tror man at selskabets interesser ligger, når der træffes afgørelser i „Nordisk Mineselskab A/S“? Tror man, at det bliver den danske stats interesser, man vil varetage? Jeg er temmelig sikker på, at ØK

føler sig interessemæssigt nærmere forbundet med de højkapitalistiske svenske selskaber og det canadiske selskab.

Løvrigt vil jeg i den forbindelse stille det spørgsmål til statsministeren: Hvad er det for et canadisk selskab, der her er tale om? (Statsministeren [Erik Eriksen]: Det står jo i bemærkningerne!). Ja, i bemærkningerne står nævnt Frobisher Limited, men det indeholder ikke ret megen oplysning, idet enhver, der kender en lille smule til canadiske forhold, ved, at der praktisk talt ikke findes minedrift i Canada af nogen betydning, som ikke er på amerikanske hænder. Men lige så flink den højtærede statsminister var til at afbryde, lige så flink regner jeg naturligvis med at han vil være til at give mig nærmere besked herom og muligvis give yderligere oplysninger om, hvor dette Frobisher Limited driver minevirksomhed i Canada. Jeg nærer som sagt store betænkeligheder ved aktiefordelingen, og de bliver naturligvis ikke mindre, når man i koncessionsudkastets § 2 d kan læse, at tvivls spørgsmål om koncessionsbestemmelsernes overholdelse kan afgøres af et voldgiftsnævn på 3 medlemmer, hvoraf et eller flere kan være udlændinge.

Det vil sikkert fremgå af mine bemærkninger, at jeg ikke kan tiltræde lovforslaget i den form, hvori det er forelagt. Mit parti må vende sig imod dette forslag. Vi finder al mulig grund til, at Grønlands rigdomme udnyttes, men de bør udnyttes af den danske stat alene, så at rigdommene ikke tilflyder en lille skare kapitalister, men i stedet kommer det grønlandske og det danske folk til gode i fuldt mål. Ikke mindst i denne sommer har vi fået så uomstødelige beviser for, at det står ualmindelig slet til med forholdene blandt den grønlandske befolkning, og hvad var mere rimeligt, end at naturrigdommene i dens eget land blev brugt til at råde bod på nøden og elendigheden deroppe. Jeg glemmer sent en udsendelse, radioen bragte i begyndelsen af oktober, „Hverdagsliv i Grønland“ tror jeg udsendelsen hed. Det var ufattelige lidelser, vi her blev præsenteret for; gennemsnitsalderen deroppe er 23 år for kvinder og 28 år for mænd, elendige boligforhold bærer skylden herfor. Tuberkulosen hærger som aldrig før, men der findes kun 350 sengepladser på de grønlandske sygehuse for alle sygdomme, og der går 1 500 patienter rundt med åben, smittefarlig tuberkulose. Det var